

ŽUPNIJSKI URAD
LJUBLJANA – ŠENTVID

.....

Šentvid nad Ljubljano, 12. 10. 2026

Nedeljsko zbiranje okoli skupnega oltarja krepi župnijsko občestvo

Drage župljanke in dragi župljani!

Pozorno poznavanje Svetega pisma nam pomaga razumeti, da je za pravovernega juda svetost povezana z dvojim: s krajem in s časom. Čeprav je imela vsaka skupnost svojo sinagogo, je bil tempelj v Jeruzalemu najbolj svet kraj, saj ga je posvečevala Božja navzočnost. Zato so tja romali, skupaj obhajali velike praznike, kot je pasha, in na tem svetem kraju na poseben način iskali Božjo prisotnost. A svetost se ne ustavi pri kraju, temveč se nadaljuje tudi v razumevanju časa. Sobota in prazniki so bili za pravovernega juda nekaj posvečenega. Med tednom se je lahko ukvarjal s svojim delom in svojim življenjem, ob sobotah in praznikih pa naj bi pogled usmeril h Gospodu.

Kršćanstvo danes izgublja eno in drugo. Tudi mi kot župnija nismo varni pred tem izzivom. Na svetost časa smo praktično pozabili. Nedelja je »dan zame«, »dan za mojo družino«, »dan za počitek«, dan za ... in morda se bo nekje na petem ali šestem mestu našel še kdo, ki bo dejal, da je nedelja tudi »dan za Boga«. Posledice takšnega razmišljanja so za duhovno življenje katastrofalne. Nedelji je treba tudi v naši župniji vrniti njeno mesto. To je svet dan. Ta posebej izbrani čas lahko posvečujemo tako, da skupaj obhajamo Gospodovo daritev ter nato nadaljujemo svoje župnijsko življenje ob prijetnem klepetu in dobri kavi. Zame kot vašega župnika je nedeljska kava po sveti maši privilegirani čas, saj se lahko srečam z vami, izmenjam kakšno besedo in vam sežem v roko. Iz takšnih srečanj raste odnos. Iz zdravih odnosov pa se lahko rojeva župnija, ki bo za neverne in za mlačne kristjane postala kašipot k Bogu.

Ne samo čas, tudi kraj je pomemben. Nedeljska sveta maša je poseben trenutek, ko se župnijsko občestvo zbere okoli enega oltarja. En oltar, ki nas vse združuje, nas spominja, da imamo, kakor pravi apostol Pavel, »enega Gospoda, eno vero, en krst« (Ef 4,5). Oltar nima samo praktičnega namena, ampak je posvečen in maziljen ter s tem izvzet iz vsakdanje rabe in postavljen v središče naše župnije kot znamenje enega Gospoda, zaradi katerega smo tudi mi eno telo, čeprav nas je mnogo in smo med seboj tako zelo različni. Sveta maša ni v prvi vrsti praktično opravilo, ki bi ga človeška skupnost potrebovala za svoje delovanje. Trgovino imamo skoraj v vsakem kraju in prav tako avtobusno postajo. Zakaj? Zato, ker jih skupnost potrebuje za svoje delovanje, in ker nas je veliko, je prav, da je trgovin in drugih podobnih ustanov čim več. Cerkev pa je nekaj drugega. Naši predniki so sicer gradili cerkve in kapele vsepovsod. S tem seveda ni nič

narobe. Hvala Bogu, da jih imamo in da posvečujejo našo zemljo z Božjo navzočnostjo. A kaj hitro se je zaradi preobilice teh svetih stavb in znamenj razvilo prepričanje, da je treba pri vsaki od njih »zagotavljati enak servis« kakor v župnijski cerkvi. Vse te cerkve in kapelice niso zrasle zato, da bi župnijski cerkvi konkurirale. Ob slovenski trmi in tekmovalnosti sicer nisem čisto prepričan, ali so bile misli v ozadju samo svete; gotovo je bilo zraven tudi kaj napuha, v smislu: če imajo sosedje cerkev, jo naredimo še mi. Ampak pustimo to. Če bi bil župnik pek, bi se vozil od kraja do kraja in delil svoje izdelke. Naša vera pa ni vera posameznika, ni vera ene vasi, ni vera ene družine, ampak nas združuje v Božje ljudstvo – tako, kakor je to lepo nakazano že v Stari zavezi z izraelskim ljudstvom. Podoba tega ljudstva je na najbolj konkreten način župnija. Mi vsi, dragi bratje in sestre, smo živo Božje ljudstvo v tem kraju. Mi smo Božja navzočnost za ta kraj in njegove prebivalce. Kako? Tudi po naši povezanosti in edinosti. Edinost pa se krepi ob enem oltarju in enem krstnem kamnu.

Cerkvene zapovedi nas katoličane vežejo, da smo ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri sveti maši. Jaz bi dodal še misel, naj bomo pri sveti maši v svojem domačem občestvu, če je to le mogoče. Da bomo stvari lažje razumeli, naj navedem še eno konkretno prisposodbo. Pri nas doma se je razvila lepa navada, da se vsi trije otroci (od letos tudi jaz, ker sem končno spet v Sloveniji), če smo le prosti in imamo čas, vsako nedeljo zberemo pri kosilu skupaj z mamo in očetom, vsak s svojo družino. Naša »nedeljska miza« in mamin lonec za govejo juho se tako iz leta v leto povečujeta. Kje se zbiramo? Pri mami in očetu doma. Tam so naše korenine in tam je izvir tistih niti, ki nas povezujejo v eno, da lahko sami sebe imenujemo »ena družina«. Pri meni, pri sestri ali pa pri bratu se zberemo le, ko ima kdo od nas kakšen poseben praznik, sicer pa prihajamo domov pod skupno streho. To nas povezuje bolj kakor vsaka druga pobožna misel: skupen dom in skupna miza. Dom vsakega župljana je župnijska cerkev. Nedeljsko kosilo pa je nedeljska sveta maša ob enem oltarju pod podobo svetega Vida, našega zavetnika. Kako lepo se mi zdi, da vedno, ko se sprehajam po župniji ali se peljem z avtom, že od daleč z vseh strani zagledam naš zvonik. Tam pod njim je naš skupni dom. Vse druge cerkve in znamenja – včasih je bilo podružnic več, danes imamo samo še stanežiško lepotico svetega Jakoba – pa mimoidoče opominjajo, naj svoj pogled in svojo misel vsaj za trenutek usmerijo k Bogu. V podružnicah se seveda daruje tudi sveta maša, še posebej ob praznikih svetnikov, ki imajo tam svoje mesto na oltarju. A podružnice niso nikoli zasenčile župnijske cerkve, tako kakor sinov ali hčerin dom ne nadomesti doma očeta in matere. Dom je samo eden in nas vsako nedeljo zbira okoli skupne mize Gospodove daritve.

Čemu služi vse to, kar sem napisal? Želim vas opomniti na svetost nedelje in na pomen župnijske cerkve ter ob tem utemeljiti svojo odločitev, da so nedeljske svete maše samo v župnijski cerkvi.

Dragi starši! Najprej se obračam na vas. Pri krstu ste svoje otroke prinesli v župnijsko občestvo z namenom, da jih boste spremljali in vzgajali na poti vere. Ta vzgoja se ne konča z vpisom k verouku, temveč se nadaljuje s skupnim obhajanjem nedelje. Kako kristjan obhaja nedeljo? Obstaja samo en način: tako, da gre – če je to le mogoče – k nedeljski sveti maši v svojo domačo župnijsko cerkev. Kot vaš župnik se ne bom naveličal

ponavljati te zahteve. Pri tem ne gre za matematiko in preštevanje »listkov«. Ti me ne zanimajo. Gre za odnos. Si katoličan ali nisi? Kako mislite, da bi name gledali moji domači, če bi jim govoril, da jih imam rad in da mi veliko pomenijo, ne bi si pa vzel časa, da bi jih obiskal in z njimi pojedel nedeljsko kosilo? Odgovorite si sami. Povem pa vam, da ste zelo slab zgled svojim otrokom, če jih pošljete k sveti maši, sami pa ne pridete, ali če jih namesto k sveti maši odpeljete na izlet. Družina je na drugem mestu. Najprej je Bog. Če bo Bog v družini našel svoje mesto, bo ta trdna. Sicer je prepuščena sama sebi. Sobotna večerna sveta maša sicer načeloma zadosti nedeljski dolžnosti (prim. Zakonik cerkvenega prava, kan. 1248 § 1), a je vseeno prav, da si, če je le mogoče, v nedeljo vzamemo čas za Gospoda. Sobotna maša je v pomoč predvsem tistim, ki v nedeljo ne morejo priti k maši.

Dragi župnijski sodelavci! Ali veste, kaj opazijo obiskovalci svete maše, ki pridejo od drugod? Opazijo množico ministrantov, opazijo odlične pevce na koru in opazijo polno cerkev. To jih nagovori in prepriča. To je tisto močno orodje, ki ga imamo v rokah, če vero živimo skupaj. Če bomo maševali za vsakim vogalom, bo povsod pri maši nekaj ljudi, nekaj pevcev in kakšen ministrant. Sveta maša ni individualen zakrament, ampak je trenutek srečanja skupnosti z Bogom in med seboj. Zato jo obhajamo skupaj. Hvala vam, dragi pevci, ministranti, mežnarji, krasilci in čistilke ter vsi drugi, za ves trud, ki ga vlagate v naše skupno obhajanje svete maše. Nobena roža in nobena pomita ploščica v Božjih očeh ni spregledana.

Dragi ostareli! Z zares velikim veseljem se vsak prvi petek vračam domov in razmišljam, koliko lepega sem spet slišal in doživel. Najbolj pa me nagovarja vaša goreča želja, da bi Jezusa sprejeli v svoje srce. Čeprav ne morete več vsak dan ali vsako nedeljo k sveti maši, niste sami. Mi mislimo na vas in molimo za vas, vi pa, prosim, darujte svoje trpljenje za nas in za našo župnijo. Veseli smo lahko, da današnja tehnologija omogoča prenose svetih maš po televiziji. Komu so ti prenosi namenjeni? Tistim, ki k sveti maši ne morejo priti zaradi bolezni, starosti ali težav z gibanjem. To ni nadomestek za sveto mašo. To ni zakrament. Je pa pripomoček, ki vam – kadar v nedeljo ne morete k sveti maši – lahko pomaga moliti in se tako duhovno povezati z župnijskim občestvom, ki se vas spominja pri oltarju. Pokličite, prosim, mene ali kaplana, z veseljem vas bova ob prvih petkih obiskala.

In končno vsi vi, ki ste na tak ali drugačen način povezani s čudovito podružnično cerkvijo svetega Jakoba v Stanežičah! Verjamem, da je bil marsikdo od vas šokiran, ko je izvedel, da od 1. avgusta v naši podružnični cerkvi ob nedeljah ne bo več svete maše. Zavedam se, da je težko, saj ste se nanjo navadili. Zadnjih nekaj desetletij ste se tam zbirali vsako nedeljo. Sprememba urnika svetih maš ni znak moje lenobe, brezbržnosti ali nezanimanja za to našo lepo podružnico in za vse, ki zanjo skrbijo. Skupno praznovanje njene 500-letnice je lepo pokazalo, kako draga nam je ta cerkva sredi polja. Odločitev, da bodo svete maše ob nedeljah samo v župnijski cerkvi, je povezana z vsem, kar sem pred tem na dolgo in široko razložil. Ne pozabimo, da sveta maša ni samo praktičen dogodek, temveč ima globok simbolni pomen. V nedeljo se ne zbiramo skupaj samo zato, da bi molili za te ali one rajne, ampak zato, ker se zavedamo, da nas nedeljska sveta maša povezuje v eno občestvo in iz nas dela močno orodje, ki ga Bog lahko uporabi za oznanjevanje svetu. Ker vem, da je med vami veliko takih, ki zaradi starosti ali drugih

omejitev v nedeljo ne morejo k sveti maši v župnijsko cerkev v Šentvid, sem se odločil, da ohranim nedeljsko sveto mašo ob sobotah zvečer, ko začnemo praznovanje nedelje. Ta sveta maša ni »stanežiška maša«; to je sveta maša, namenjena vsem tistim, ki v nedeljo iz takšnih ali drugačnih razlogov ne morejo k njej. Zakaj pa je v Stanežičah in ne v Šentvidu? Zato, ker imamo v farni cerkvi sveto mašo vsako soboto že dopoldne, kdor pa je starejši in živi blizu farne cerkve, lahko tistih nekaj korakov naredi tudi v nedeljo. Hkrati se je tako sprostil čas, ki ga zdaj po svetih mašah lahko namenim vam, dragi župljani. V soboto zvečer se lahko v miru ustavim pred podružnično cerkvijo in poklepetam s tistimi, ki pridete, v nedeljo pa ob dobri kavi pred župnijsko cerkvijo. Ne enega ne drugega ne bi bilo, če bi moral v nedeljo samo še letati sem ter tja. Župnik ni »zakramentalni serviser« in sveta maša ni »moja ali tvoja pravica«. Župnik je pastir, ki s svojo čredo živi, jo posluša in spremlja, nedeljska sveta maša pa je poseben trenutek tedna, ki utrjuje naše medčloveške odnose in nas povezuje z Bogom, ki nas je poklical v občestvo s seboj. Sveta maša je, kot sem dejal v enem od nedeljskih nagovorov, Božji dar in ne naš krajevni običaj, pravica ali privilegij.

V zadnjih tednih in mesecih sem o tej spremembi veliko slišal. Dobil sem tudi tistih 71 podpisov »za ohranitev nedeljske svete maše ob 9.30«. (Ob tem se samo sprašujem, kako to, da je bilo včasih ob nedeljah pri maši samo 30 ali 40 ljudi, če vam je ta termin tako ljub, da se vas je podpisalo kar 71? Zdaj so sobotne maše dobro obiskane in vesel sem, ko vidim našo podružnico polno, včasih celo do zadnjega kotička! Ne zamerite mi te malce navihane provokacije. Lahko pa se ob njej zamislimo.) To je edini grenak priokus pri vsem skupaj. Če kdo pristopi k meni in mi kaj pove, to sprejemam in o tem razmišljam. Če pa pod roko dobim podpise, si rečem: »To ne sodi v Cerkev!« Nismo demokratično društvo, nismo krajevna skupnost, nismo gasilci ali kakšno kulturno društvo. Smo Božje ljudstvo in temu Božjemu ljudstvu je Gospod Bog dal darove in talente, ki po posameznikih in po določenih službah ljudstvo usmerjajo in ga držijo skupaj. Meni kot župniku je bila zaupana naloga, da sem vaš pastir. Verjamem, da se bom komu zameril ... Tako pač je. Nisem prišel med vas, da bi izvrševal vašo voljo – to počnejo demokratično izvoljeni predsedniki in voditelji društev –, ampak Božjo voljo, ki se razodeva v Svetem pismu in v izročilu Cerkve. Oboje kaže na pomen naše povezanosti, ki se izraža v skupnem obhajanju svete maše. To se je izkazalo za pomembno celo v času preganjanja kristjanov. Mislite, da je apostol Peter v Rimu hodil od hiše do hiše in na skrivaj maševal? Ne. Zbirali so se skupaj pod eno streho, da so obhajali nedeljsko srečanje ob kruhu in Božji besedi, in s tem tvegali življenje. Ne pozabimo na njihov zgled.

Poleg mene imamo v župniji še župnijski pastoralni svet (ŽPS) in druge skupine. Tudi to so poti, po katerih Bog skrbi za svoje ljudstvo tu pod Šentviškim hribom. Na seji ŽPS ni nihče posebej izpostavljajal spremembe urnika svetih maš. Tudi sicer razen dveh posameznikov, ki sta prišla k meni osebno, nekaj spoštljivih sporočil po elektronski pošti in kakšnega posameznika, ki me je tu in tam vprašal, kako je s tem, nisem dobil nobenega znamenja, da bi bila sprememba težko sprejeta. Podpisov ne bom komentiral, saj, kot že rečeno, nismo na občini ali v parlamentu. Nikomur ničesar ne zamerim – ne bojte se tega –, vas pa hkrati lepo prosim, da se o stvareh pogovarjamo kot odrasli ljudje: ne s trmo, ponosom in jezo, ampak z dobro voljo in iskreno željo, da bi drug drugega razumeli.

Če pa zdaj kdo v nedeljo ostaja brez svete maše, ker nima prevoza, naj mi to, prosim, pove. Avtomobilov in kombijev je dovolj. Zakaj ne bi organizirali »župnijskega taksija«? Brez težav prevzamem koordinacijo in najdem posameznike, ki bodo to službo opravljali, ali pa se pripeljem sam in vas počakam pred hišo. Samo da bomo lahko skupaj, kakor ena družina okoli enega oltarja, častili Gospoda.

Naj sklenem še z besedo tolažbe: ne mislite, da ima župnik koga »bolj« in drugega »manj« pri srcu. Če sem iskren, mi je stanežiška cerkev skoraj malce bolj ljuba, saj je majhna in nas tesneje poveže okoli oltarja. Pri spremembah ne gre za to, da bi koga spregledal ali komu drugemu namenil večjo težo. Gre za stremljenje k idealom, za katere je včasih treba narediti tudi kakšen korak, ki nam ni najbolj pri srcu. Za vsako športno zmago ali za vsak doktorat – to sem izkusil tudi sam – je treba nekaj odrekanja in neprijetnih trenutkov. A če vemo, zakaj, je vse veliko lažje.

Skratka, upam in želim, da bomo našli skupen ritem, ki mu bomo lahko sledili kot en pastir in ena čreda v hoji za Gospodom, ki nam za naš trud in našo ljubezen obljublja večno srečo pri sebi.

Vse vas lepo pozdravljam in vas spremljam z molitvijo.

mag. Boštjan Dolinšek
župnik

A handwritten signature in blue ink, reading "Boštjan Dolinšek", written in a cursive style.